

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özgül Saki
İstanbul Milletvekili

İktidar yanlısı basın servis ettiği haberlere göre, İstanbul Sarıyer'de bulunan Özel Açık Ortaokulu'nda görev yapan bir öğretmenin trans uyum süreci kapsamında hukuken cinsiyet hanesi kaydı değişikliği yaptığı, görevine devam ettiği ve bu durumun ardından Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okul hakkında inceleme ya da soruşturma başlatıldığı iddia edilmiştir. Haberlerde ayrıca okul içinde toplumsal cinsiyet, kimlik veya kapsayıcılık başlıklı bazı etkinliklerin de soruşturma konusu yapıldığı ileri sürülmektedir.

Kamu makamlarının denetim ve gözetim yetkisinin hukuka bağlılık, ölçülülük, eşitlik ve ayrımcılık yasağı ilkeleri çerçevesinde kullanılması anayasal zorunluluktur. Anayasa'nın 10. maddesi uyarınca herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. İdare hukukunun temel ilkelerinden biri de idarenin eşitlik içinde ve keyfilikten uzak hareket etmesi, benzer durumda bulunan kişiler arasında nesnel ve makul bir neden olmaksızın farklı işlem tesis etmemesidir.

Türkiye'nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin ayrımcılık yasağını düzenleyen 14. maddesi ile özel hayatın korunmasına ilişkin 8. maddesi; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin cinsiyet kimliği ve cinsel yönelim temelindeki ayrımcılığı insan hakları bağlamında değerlendiren içtihadı; Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Çocuk Haklarına Dair Sözleşme de devletin eğitim alanında ayrımcılıktan kaçınma ve kapsayıcı ortam sağlama yükümlülüklerini ortaya koymaktadır.

Öte yandan kamuoyuna yansıyan haber dilinde "rezalet", "sapkın", "tehdit", "uygunsuzluk" gibi ifadelerle LGBTİ+ varoluşunun kendisinin sorunlaştırıldığı, trans kimliğin tek başına denetim veya soruşturma gerekçesiymiş gibi sunulduğu görülmektedir. Oysa trans olmak ya da LGBTİ+ olmak hukuka aykırı ya da suç değildir. Eğitim kurumlarının görevi öğrencileri ve çalışanları ayrımcılıktan korumak, güvenli ve eşit bir eğitim ortamı sağlamaktır. Bu nedenle

idari süreçlerin nefret politikalarıyla değil, somut ve hukuken tanımlanabilir eylemler üzerinden yürütülmesi kamusal güven açısından da önem taşımaktadır.

Bu kapsamda:

1. Milli Eğitim Bakanlığı söz konusu okul hakkında inceleme veya soruşturma başlatmış mıdır? Başlatıldıysa tarih ve hukuki dayanak nedir? Soruşturmanın konusu tam olarak hangi fiil veya işlemdir? Soruşturma bir öğretmenin cinsiyet kimliği, hukuken gerçekleştirilmiş cinsiyet hanesi kaydı değişikliği veya LGBTİ+ kimliği ile doğrudan ya da dolaylı biçimde ilişkili midir?
2. Bakanlık ne tür somut mevzuat ihlali iddiası tespit etmiştir? İhlal iddiası ders içeriği, okul etkinliği, rehberlik faaliyeti, çalışma izni veya başka bir idari işleme mi ilişkindir?
3. Bakanlık nezdinde bir kişinin trans olması ya da cinsiyet geçiş sürecinden geçmiş olması öğretmenlik mesleğini yürütmesine engel bir durum olarak değerlendirilmekte midir? Böyle bir değerlendirme mevcutsa hukuki dayanağı nedir?
4. Soruşturma sürecinde ayrımcılık yasağı, eşitlik ilkesi ve özel hayatın korunması bakımından hangi güvenceler uygulanmıştır?
5. Bakanlık, eğitim kurumlarında görev yapan personelin cinsiyet kimliği veya cinsel yönelim temelinde ayrımcılığa uğramamasını sağlamak amacıyla herhangi bir çalışma yürütmekte midir?
6. Bakanlık, kamuoyuna yansıyan haberlerde kullanılan ve LGBTİ+ varoluşunu doğrudan olumsuzlayan dilin öğrenciler, eğitim emekçileri ve okul iklimi üzerindeki etkilerine ilişkin herhangi bir değerlendirme yapmış mıdır? Şayet soruşturma açılmışsa, bu durum için de aynı değerlendirme yapılmış mıdır?